

Formanden: Rigsdagsmanden for Nander Aants 4de Valgkreds har Ordet.

Bonløkke: Jeg frasalder foreløbig Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Holbæk Aants 2den Valgkreds har Ordet.

Tscherning: Man skal vel lægge Mærke til, at der her ved denne Leilighed ikke alene, og navnlig ingenlunde som det Vigtigste, foreligger det Spørgsmaal, hvorledes Hestene skulle godtgjøres, men derimod hvorledes en Foranstaltning af denne Art i paa kommende Tilfælde kan benyttes og det paa en nogenlunde hensigtsmæssig Maade. Nu kan en Foranstaltning af denne Art ikke benyttes paa en hensigtsmæssig Maade, naar man, idet Loven gives ud, sætter en Begrændsning af en vis og ældre Alder end den, i hvilken Hestene i Almindelighed modtages, ved Siden af en vis Priis og saa bagefter erstatter Hestene efter den Priis, som Kommunerne tilfældigviis og under ganske forskellige Paavirkninger kunne være komne til at give. Gaaer den Bestemmelse, som Udvalget her har foreslaaet i denne Retning, igjennem, saa er denne hele Methode, til hurtig at kunne anskaffe Heste til militært Brug, gaaet tabt, saa kan den ikke nogenlunde anvendes mere, og man har derved vist, at man maa finde paa andre Midler, ja maaskee vende tilbage til et stadigt Hestehold. Det kan gjerne være muligt, at man skal have sagt, at hver Hest skal vurderes til en bestemt Priis — men ikke den Priis, som Kommunerne havde givet — og naar man da havde havt samtlige Taxationer liggende for sig, kunde man maaskee være kommen til at sætte Prisen høiere end til 150 Rd., idet man saa havde vidst, hvad hver Hest var vurderet til; men at ville give den Priis, som Kommunerne tilfældigviis have betalt, kan ikke rigtig gaae an, idet dette fordærver den hele Foranstaltning. Kan man udfinde den Taxationspriis, som Kommissionen har erkjendt for at være den virkelige Priis, saa kan man rette sig efter den, men ellers bringer man den tilfældige Handelsform, som er bleven brugt af En og ikke af en Anden,

til her at være herkende, og det gjør, som sagt, ethvert Foretagende af den Art umuligt. Det, der i en betydelig Grad har forvirret hele denne Sag, er, at der, som man fortæller, skal være fulgt med Loven, hvad der ikke staaer i den, en Opfordring til, at et vist Antal af de Heste, som her er Spørgsmaal om, skal være Rideheste. Det er aabenbart, at naar man vilde lade en Bestemmelse af den Art følge med Loven, saa skalde Prisen være sat anderledes, thi at finde brugbare Rideheste i en Alder af henved 9 Aar, er næsten ikke muligt, hvorimod det, at finde brugbare Trækheste i den Alder og langt brugbarere end i 4 Aars Alderen, ikke alene er muligt, men det er endog saaveløst, at man tager saadanne til dette Brug. Man maatte meget heller have sagt: jeg vil ikke have en Hest under 7 Aar, end man maatte tage unge Heste til Træk- og Slæbeheste. Jeg for mit Bedkommende kan altsaa ikke stemme for nogen Bestemmelse, som gaaer ud paa, at Hestene skulle betales efter, hvad de have kostet Kommunen. Hvilken anden Maade, man kan udfinde, som kan være nogenlunde billig til at dele de Bedkommende imellem, kan jeg for min Part maaskee finde brugelig, men den her foreslaaede kan efter min Dvorthydning ikke anvendes, da den, som jeg allerede har sagt, slaar den hele Methode ihjel. Det er min Dvorthydning, at i et Land som vort er det af Vigtighed, at en Methode af denne Art fastholdes for kommende Leiligheder, thi jeg er overbevist om, at dersom man af Forbrugerne havde krævet et stadigt tilstedeværende Hestehold i Forhold til det, der er nødvendigt i Krigstid, og affundet sig paa de Maader, man hidtildags har gjort, saa vilde dette være blevet en kostbar Foranstaltning, og den havde været særdeles behyrdende, enten den saa kaldt paa Hartkornet eller paa hele Staten. At man i Kommunerne og navnlig i Aantskommunerne etc. ikke er kommen til en forstandig Fordeling ved Bestatning paa Formue og Leilighed, er en ganske anden Sag; Kommunerne kunne jo selv søge Erstatning for det Mere, Hartkornbrugere have givet ud, hos de Andre, der betale Formue- og Leilighedsstat, thi det er Noget, som ligger indenfor Kommunernes egne Grændser, men de kunne